NOTITIE

Interprofessioneel samenwerken Haarlemmermeer (IPSW) in het ZAT

vastgesteld 9 december 2025

Namens de stuurgroep IPSW:

- Diny Bakker (GGD)
- Mercedes Beer (iHub)
- Annette Giling (Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Haarlemmermeer)
- Dorothé Kappenburg (Onderwijsbeleid Haarlemmermeer)
- Quinta Visser (Leerplicht gemeente Haarlemmermeer)

Op de basisscholen in de Haarlemmermeer werken we samen met jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, leerplicht en het samenwerkingsverband in het Zorg Advies Team (ZAT). In dit team kijken we samen wat een kind nodig heeft en hoe we dat het beste kunnen regelen. We willen de samenwerking verder verdiepen, zodat we kinderen nog beter en sneller kunnen helpen. Dat doen we door écht samen te werken: iedereen brengt zijn eigen kennis en ervaring in en we luisteren naar elkaar als gelijkwaardige partners. Zo zorgen we ervoor dat we met elkaar één plan maken dat past bij het kind en zijn omgeving. Deze wijze van samenwerken noemen we interprofessioneel samenwerken (IPSW)

IPSW in het ZAT is geen methode, maar een mindset. Het betekent met een andere bril kijken naar samenwerken. Samenwerken vanuit gelijkwaardigheid, gebruik maken van elkaars expertise, gedeelde verantwoordelijkheid en vanuit een gezamenlijk doel. Dit betekent vooral investeren in de werkrelatie, elkaar goed kennen en weten te vinden, begrip hebben voor elkaars afwegingen, niet oordelen en de intentie hebben te willen investeren in een effectieve samenwerking ten behoeve van de leerling. IPSW zet vooral in op een gestructureerde reflectie tijdens het startgesprek en de casusbespreking. De kernactiviteiten worden zoveel mogelijk ingepast in de bestaande ZAT-overleggen. De ontwikkeling van IPSW is ook opgenomen in het Actieprogramma Kansengelijkheid en Inclusie; een samenwerking tussen alle onderwijspartners en de gemeente in de Haarlemmermeer. Ook binnen de Hervormingsagenda Jeugd wordt de noodzaak van steviger verbinden van jeugdhulp aan aanpalende domeinen zoals onderwijs benoemd.

De ZAT-overleggen zijn dé plek waar we dit in praktijk brengen. Door onze manier van werken steeds te verbeteren, professionaliseren we samen de ZAT-structuur.

Ontwikkelingen samenwerken in het ZAT en huidige afspraken:

- In september 2021 is er een *Notitie Impuls versterken aansluiting passend onderwijs-jeugdhulp* opgesteld. Tussen 2021 en 2023 hebben meerdere reflectiesessies plaatsgevonden.
- Op 20 maart 2023 hebben we samen besloten:
    - Het ZAT blijft bestaan in de huidige vorm; de naam *'impuls'* gebruiken we niet meer;
    - Het ZAT komt 6 keer per jaar bij elkaar;
    - Aan het begin van elk schooljaar is er een startgesprek;
    - We focussen niet meer op wat er misging, maar juist op wat goed gaat en hoe we daarop verder kunnen bouwen;
    - Er komt een projectgroep IPSW, waarin elke partner een deelnemer levert;
    - Het samenwerkingsverband levert de projectleider.

De afspraken in deze notitie gelden vanaf schooljaar 2025-2026 en lopen mee met het Actieprogramma Kansengelijkheid en Inclusie (2025-2028).

* Na de pilotperiode is er besloten (18-12-24) tot een wijziging in de afspraken rondom aanwezigheid van de kernpartners bij het ZAT.

- → Huidige ZAT- structuur (6x per jaar) blijft gehandhaafd (geen wijziging dus voor intern begeleiders, schoolcoaches en consulenten)
- → Leerplicht sluit aan waar nodig (op verzoek), maar in ieder geval bij het startgesprek en de methodische casuïstiekbespreking
- → Schoolverpleegkundige/jeugdarts (GGD) sluiten 4x per jaar aan, waarvan in ieder geval bij het startgesprek en de methodische casuïstiekbespreking.

Kortom: niet alle kernpartners kunnen 6x per jaar aansluiten, maar er is een duidelijke afspraak dat alle kernpartners vanuit hun organisatie worden gefaciliteerd om in ieder geval bij de startgesprekken en de methodische casuïstiekbesprekingen aanwezig te zijn.

We zijn blij met de resultaten die we met deze manier van samenwerken al hebben bereikt. Het helpt ons elkaar beter te begrijpen en om kinderen sneller en beter te ondersteunen.
We hopen dat deze positieve manier van samenwerken zich verder verspreidt als een olievlek, zodat steeds meer scholen, teams en partners hier samen de vruchten van plukken.

De structuur en werkwijze van IPSW in het ZAT zijn uitgewerkt in Bijlage 1 (zie volgende bladzijde).

Bijlage 1. Structuur en werkwijze IPSW in het ZAT

Structuur IPSW
De doorontwikkeling van de werkwijze binnen het ZAT geven we vorm vanuit een projectstructuur met daarin een projectgroep en een stuurgroep:

1. Projectgroep: projectleiding (SWV) en vertegenwoordigers uit de ZAT's: 4 IB/KC-ers, 1 schoolcoach, 1 jeugdverpleegkundige, 1 leerplichtambtenaar en een externe deskundige.
2. Stuurgroep: leidinggevenden van het SWV, iHUB, GGD en de Gemeente Haarlemmermeer (beleid passend onderwijs en leerplicht).

De stuurgroep stuurt de projectgroep, ondersteunt en borgt de verbinding met beleid.

Ambitie/ doelstellingen (wat doen we?)
Kennis- en werkontwikkeling met kernpartners in directe schil rondom de leerling, gericht op het ontwikkelen en concretiseren van de gedeelde verantwoordelijkheid m.b.t. casuïstiek.

- Visie en leidende principes;
- Borging van de in gang gezette ontwikkeling;
- Verdere uitrol van het project IPSW binnen het ZAT;
- Bijeenkomsten projectgroep (6x per jaar);
- Bijeenkomsten stuurgroep (3 X per jaar);
- Beschrijving definitie vroegsignalering, preventie en effectmeting, data verzamelen en analyseren;
- Ontwikkelen ondersteunende instrumenten (zoals de handreiking startgesprek, methodische casuïstiekbespreking, tijdlijn en nulmeting);
- De projectgroep begeleidt nieuwe projectscholen;
- In fase 1 namen 8 pilotscholen deel. In fase 2 worden 10 projectscholen hieraan toegevoegd.

Uitgangspunten
De projectgroep heeft leidende principes opgesteld die beschrijven op welke wijze we willen samenwerken in het ZAT:

1. Het belang van het kind in de context (thuis en op school) staat centraal;
2. We kennen elkaar goed en weten wat elkaars taken en rollen zijn;
3. We hebben respect voor en vertrouwen in elkaars expertise;
4. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid;
5. Ouders/ verzorgers worden meegenomen in het proces;
6. We vinden het van belang om vanuit elkaars discipline te kijken, domein-overstijgend. We zijn nieuwsgierig;
7. We reflecteren op het proces van samenwerken.

Doel gezamenlijk startgesprek ZAT
Doel is om samenwerkingsafspraken te maken voor het nieuwe schooljaar. Dit betreft:

- Het verhelderen van verwachtingen en rollen van de ZAT-leden;
- Reflectie op het samenwerkingsproces en mogelijke verbeterpunten;
- Het vormgeven van gedeelde verantwoordelijkheid m.b.t het kind in de context;
- Communicatie;
- Frequentie, samenstelling en planning van het ZAT;
- Planning datum methodische casuïstiekbespreking (omstreeks jan/feb 2026);
- Om de voortgang en resultaten van IPSW te kunnen monitoren is een anonieme vragenlijst (nulmeting) opgesteld. Deze bevat schaalvragen en open toelichtingen. Alle ZAT-deelnemers worden gevraagd deze vragenlijst in te vullen over de huidige samenwerking bij de start via Google Forms. Na twee jaar wordt deze opnieuw ingevuld.

Organisatie van het startgesprek

- Het startgesprek wordt begeleid door een lid van de projectgroep;
- De IB/KC-er wordt gevraagd om in juni/juli een datum te plannen voor het startgesprek in het nieuwe schooljaar. Het startgesprek kan samenvallen met de eerste ZAT-bespreking;
- Er is een handreiking met thema's opgesteld;
- Elk ZAT-lid maakt individueel een selectie uit de voorgestelde thema's waarmee de agenda voor het startgesprek wordt opgesteld;
- In gezamenlijkheid wordt bepaald welke inzichten en samenwerkingsafspraken worden vastgelegd, wie de notulen maakt en verspreid;
- De opbrengsten worden gebundeld en teruggekoppeld aan de projectgroep en de stuurgroep.

Doel methodische casuïstiekbespreking

Doel is om a.d.h.v. een concrete casus te reflecteren op de samenwerking binnen het ZAT.
De tijdlijn is een tool die wordt gebruikt om naar het samenwerkingsproces te kijken, met èn van elkaar te leren. Wat verwachten we van elkaar? Hoe benutten we elkaars expertise optimaal? Hoe kunnen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid vormgeven?

Organisatie methodische casuïstiekbespreking

- De casusbespreking wordt begeleid door een lid van de projectgroep;
- Er is een handreiking opgesteld;
- Tijdens het startgesprek wordt een datum gepland voor de methodische casuïstiekbespreking;
- In gezamenlijkheid wordt bepaald welke inzichten meegenomen worden, welke en samenwerkingsafspraken worden vastgelegd, wie de notulen maakt en verspreid.